

Til nr. 3

Ved tilføjelsen af »jf. dog stk. 4« præciseres, at Sø- og Handelsretten også vil kunne henvise en sø- og handelssag til en byret uden for det storkøbenhavn-ske område efter den nye regel i stk. 4, såfremt sagen er indbragt for Sø- og Handelsretten ved en aftale mellem parterne.

Til nr. 4

Ændringen er alene en konsekvens af, at reglen i § 227, stk. 2, foreslås placeret i § 226, stk. 3, jf. nr. 11.

Til nr. 5-8

De foreslåede ændringer er en konsekvens af, at retterne i Roskilde by og Roskilde herred er sammenlagt til retten i Roskilde. Herved er antallet af retskredse ændret fra 84 til 83 (§ 12, 1. pkt.).

Ændringen af § 16 a, stk. 1, er en konsekvens af, at der er indført administrationsordning ved retterne i Roskilde, Tåstrup, Hørsholm og Skanderborg i forbindelse med udvidelsen af disse retter med 1 dommer.

I § 16 a, stk. 3, og de i nr. 8 nævnte bestemmelser foreslås den beskikkede dommer ændret til den administrerende dommer.

Endvidere indebærer ændringen af § 17, stk. 3, at der skabes hjemmel for, at der ved ledighed i de eksisterende civil- og kriminaldommerembeder kan ske en sammenlægning af de 2 embeder samtidig med, at der i lighed med ordningen ved retterne i Tåstrup, Hørsholm og Skanderborg indføres administrationsordning.

Efter Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 826 af 14. december 1987 om landets inddeling i retskredse fordeles forretningerne i retskredse, hvor der er ansat en kriminaldommer og en civildommer, på en nærmere angiven måde efter sagernes art. Til kriminaldommeren henlægges efter bekendtgørelsen forretningerne vedrørende strafferetsplejen og skifteforvaltningen samt sager om umyndiggørelse og lavværgemål. Endvidere henlægges sager indbragt for retten i medfør af udlændingeloven. Til civildommeren henlægges de øvrige forretninger.

Ved en sammenlægning af civil- og kriminaldommerembederne og indførelse af en administrationsordning, således at begge dommerne har beføjelse til at behandle alle slags sager, vil der kunne opnås en mere ligelig og hensigtsmæssig fordeling af arbejdsbyrden mellem dommerne. Samtidig vil der blive mulighed for en mere rationel og hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet for retternes øvrige personale.

Iværksættelsen af denne nyordning forudsættes at ske etapevis ved ledighed i de enkelte embeder eller

efter forudgående forhandling med de implicerede dommere og Den Danske Dommerforening.

Til nr. 9

Ændringerne indebærer, at byretterne i det storkøbenhavnske område ved behandlingen af henviste sø- og handelssager efter den foreslåede nye regel i § 9, stk. 4, tiltrædes af sagkyndige efter reglerne i § 18 a og § 18 b.

Da sagkyndiges medvirken efter disse regler alene er obligatorisk i søsager, må det antages, at byretterne kun rent undtagelsesvis vil bestemme, at retten skal tiltrædes af sagkyndige i de henviste mere banale handelssager af mindre værdi.

De efter retsplejelovens § 92 for Østre landsretskreds beskikkede søkyndige og handelskyndige vil kunne benyttes som sagkyndige også ved byretterne i det storkøbenhavnske område.

Til nr. 10

Forslaget er alene en konsekvens af de ændrede kompetenceregler i kapitel 21, jf. nr. 11.

Til nr. 11

Ved den ændrede affattelse af § 224 gøres byretterne til 1. instans i civile sager i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag. Landsrettens kompetence som 1. instans i civile sager kræver særlig lovhjemmel enten i retsplejeloven eller anden lovgivning.

Sådan lovhjemmel foreligger efter forslaget § 225, stk. 1, i sager om prøvelse af afgørelser truffet af de øverste statslige forvaltningsmyndigheder. Bestemmelsen svarer med sproglige ændringer til den nugældende § 226, stk. 1, nr. 2. Om særlovgivningens bestemmelser om, at visse sager uanset værdi er landsretssager, henvises til betænkningen side 14-15.

I stk. 2 foreslås adgangen til at vedtage byretsbehandling opretholdt.

Bestemmelsen i forslaget § 226, stk. 1, giver byretterne mulighed for efter en parts begæring at henvise en sag til behandling ved landsret som 1. instans.

Hensynsgrundene svarer til de nugældende efter retsplejelovens § 227, stk. 1.

Undtagelserne i stk. 2 svarer til de sager, der ikke kan henvises til landsretten efter den gældende § 227, stk. 1.

§ 226, stk. 3-5, er med rent redaktionelle ændringer identiske med de gældende bestemmelser i § 227, stk. 2-4.

Forslaget § 227 indeholder en »automatisk« henvisningsregel for sager om krav, der har en økonomisk værdi af over 500.000 kr. En sagsøger skal efter eget valg umiddelbart kunne anlægge sådanne sager ved landsretten. Det præciseres herved, at disse sager